

Circulair Ganzenbord

- **Doel van het spel:** Meer leren over het idee van de circulaire economie en voordelen die de circulaire economie aan iedereen, ook aan jou, kan bieden
- De eerste die vakje 63 bereikt, is de winnaar.
- Het spel bestaat uit een dobbelsteen gooien, en af en toe (vooral meer op het einde) een vraag beantwoorden.
- Lees de uitleg bij elk vakje. Alle uitleg staat in deze booklet.
- Elke vak heeft een kleur. Elke kleur heeft een bepaalde betekenis:
 - **Oranje:** te rap kapot: een probleem van de niet-circulaire (of lineaire economie) en leer je over mogelijkheden in de circulaire economie om daarmee om te gaan, vaak mag je nog eens een keer met de dobbelsteen gooien
 - **Geel:** een situatie die iedereen kan overkomen, en waarvoor je eens een circulaire oplossing kan vinden, je mag nog eens keer met dobbelsteen gooien
 - **Groen:** Je organiseert een activiteit over de circulaire economische. Je mag met de dobbelsteen gooien. Lees ook zeker de uitleg, want het kan van pas komen als je later op een rood vakje komt.
 - **Blauw:** een circulaire oplossing. Lees het zeker, want het kan van pas komen voor als je later op een rood vakje komt.
 - **Rood:** Je komt vast te zitten. Ofwel blijf je staan tot een andere speler op dat vakje komt of je trekt een rode kaart. Als je de vraag kan beantwoorden binnen 1 minuut en de andere spelers keuren het goed, mag je nog eens met de dobbelsteen gooien. Als het niet goed is, moet je tot de volgende beurt wachten om een nieuwe kaart te trekken. Je mag altijd de booklet of je gsm en internet gebruiken om het antwoord te vinden, maar je hebt maar 1 minuut.
 - **Paars:** Je moet nog eens met dobbelsteen gooien... maar om terug te gaan.

Nr	Naam	Betekenis
1	Te Rap Kapot!	<p>Lap! Je wasmachine is maar 6 jaar oud, maar heeft al een defect. Hoe kan dat toch? Het vervangstuk is te duur. De circulaire economie biedt enkele oplossingen of antwoorden aan. Gooi de dobbelsteen nog eens.</p> <p>1: Je gaat voortaan naar de wasbar. Geen wasmachine meer in je appartement. Meer plaats voor iets anders. En elke week dat je daar je was doet heb je een uur tijd om je favoriete app te spelen of nog eens wat te lezen.</p> <p>2,4: Je wil te veel ineens en zit nog vast in dit lineaire economie denken. Wacht maar tot de volgende beurt.</p> <p>5: Je stelt een oplossing aan de andere spelers voor. Als zij het goed vinden, mag je verder 5 stappen gaan.</p> <p>6: Ga naar Tournevis.</p>
2	De Wasbar	<p>In de wasbar (in Antwerpen en Gent) kan je een wasje draaien terwijl je afsprekt met vrienden om iets te eten of te drinken. Dit idee sluit aan bij de deeleconomie, dat ook als een deel van de circulaire economie gezien kan worden. Het gaat erover dat je niet alles moet bezitten, zoals wasmachines en auto's, maar dat je ook bepaalde spullen met anderen (vrienden of vreemdelingen) kan delen. Je moet dan geen grote kosten maken om het te kopen, alleen kosten voor het gebruik.</p> <p>Meer info: http://www.wasbar.be/</p>
3	Te Rap Kapot!	<p>Lap! Is de borstel van je stofzuiger kapot en blijkt die niet vervangbaar? Wel, de term "vervroegde veroudering", het (on)bewust beperken van de levensduur van producten of toestellen, duikt almaar vaker op. Door middel van diverse strategieën van de bedrijven zou je op die manier sneller een nieuw exemplaar kopen. Herkenbaar?</p> <p>Gooi de dobbelsteen nog eens.</p> <p>1: Je maakt een kort rapport bij Test-Aankoop zodat zij de producten kunnen aanklagen.</p> <p>4: Je stelt een oplossing aan de andere spelers voor. Als zij het goed vinden, mag je verder 4 stappen gaan.</p> <p>2, 3, 4, 6: Je wil te veel ineens en zit nog vast in dit lineaire economie denken. Wacht maar tot de volgende beurt.</p>
4	Test-aankoop	<p>Test-Aankoop (Frans: <i>Test-Achats</i>) is een consumentenorganisatie in België. Zij willen de consumenten beschermen tegen onder ander bedrog en uitbuiting.</p>
5	Capsule-kleerkast	<p>Een capsulekleerkast bestaat uit een beperkt aantal kledingstukken die je onderling makkelijk kunt combineren. Naargelang de seizoenen pas je je kleerkast aan en wissel je stuks in. Het idee komt uit de wereld van de modebloggers en de achterliggende gedachte is dat we veel te veel onnodige spullen kopen.</p> <p>Gevolg: een uitpuilende, onoverzichtelijke kleerkast vol ongedragen stuks. Met een beperkte garderobe hoef je minder na te denken over outfits, bespaar je veel geld, koop je bewuster en doe je de kreunende kledingindustrie én het milieu een groot plezier, luidt het. Gedaan met al die impuls- en miskopen dus!</p>

		Je mag nog eens met de dobbelsteen gooien.
6	Vlaanderen Circulair	Vlaanderen Circulair is het knooppunt en de inspirator voor de circulaire economie in Vlaanderen. Het is een partnerschap van overheden, bedrijven, middenveld en kenniswereld die samen actie ondernemen.
7	Tournevie	Waarom gereedschap kopen als je het maar af en toe nodig hebt? De uitleendienst Tournevie biedt de oplossing: een bibliotheek voor gereedschap. Met een jaarlijks lidmaatschap krijg je toegang tot kwaliteitsgereedschap om te klussen, repareren en innoveren.
8	Geld is op	Gooi dobbelsteen en aantal ogen dat je gooit zoveel stappen moet je terug nemen.
9	Repair Café	Je hebt meegeholpen aan een repair cafe door je kennis over hoe je een fiets moet repareren met enkele oudere dames te delen. Een Repair Café is een bijeenkomst die draait om repareren, georganiseerd op buurtniveau. Men kan er meegebrachte kapotte spullen repareren met hulp van vrijwilligers. Doelstellingen zijn het verkleinen van de afvalberg, het behouden van kennis over repareren en het versterken van de sociale cohesie. Je mag nog eens met de dobbelsteen gooien!
10	Te Rap Kapot!	Lap! Je hebt je iPhone laten vallen en nu is je scherm een heel spinnenweb van krassen. In de winkel zeggen ze dat ze het niet kunnen vervangen. Gooi de dobbelsteen nog eens. 1: Je schrijft je in om een fairphone te krijgen. (Ga naar vakje 11) 3: Je bent toevallig in Thailand, waar je spotgoedkoop het scherm kan laten vervangen. (Ga naar vakje 13) 1, 2, 4, 5: Je koopt een nieuwe Iphone die nog blitser en cooler is dan de vorige, maar ja, je gaat wel een beetje harder moeten werken om terug wat geld te hebben. (Blijf staan) 6: Blijven gebruiken. (Ga naar vakje 16)
11	Fairphone	In dit Duits bedrijf vinden ze het belangrijk dat de verschillende delen van een gsm van conflictvrije zones komen en dat de mensen in Afrika en Azië die eraan meewerken een eerlijk loon krijgen. Als een ding in je gsm niet meer werkt, moet je vaak de hele gsm vervangen. Maar de fairphone is zo gemaakt dat je alleen maar een deel moet veranderen, zodat de kost veel lager ligt. Dit bedrijf recycleert ook alles. Meer informatie: https://www.fairphone.com/en (in Engels)
12	De mama is jarig!	De mama is jarig. Je zoekt een leuk cadeau, maar het mag ook niet te veel kosten en je weet dat je mama door dat artikel van de Flair ineens meer milieubewuster is. Gooi de dobbelsteen. 1,2, 4: Je blijft nog wat twifelen en blijft staan. 3: Je gaat naar de rommelmarkt. (Ga naar vakje 15) 5: Je geeft je mama Mud Jeans. (Ga naar vakje 17) 6: Je organiseert een kledingruil. Een evenement als cadeau geven is toch leuker dan iets materieel, ja toch? (Ga naar vakje 18)
13	Informele repair hubs	Vaak zijn de reparatiediensten van winkels of bedrijven bij wie je bijvoorbeeld een gsm hebt gekocht te duur. Je kan vaak goedkopere

		alternatieven vinden waar ze dat kapot scherm van je gsm kunnen vervangen.
14	Te Rap Kapot	<p>Een klein ding in je computer is kapot, maar je hoort dat we dat ding niet meer verkopen. Wat nu?</p> <p>Dat de focus bij heel wat bedrijven niet op duurzaamheid ligt, blijkt eens te meer uit de moeilijke herstelbaarheid van diverse producten. Onderdelen zijn vaak kort nadat je het product hebt gekocht, niet meer verkrijgbaar of zijn helemaal niet apart te verkrijgen. Bijkomend zorgen fabrikanten ervoor dat toestellen moeilijk te herstellen zijn door jezelf of door onafhankelijke herstellende. Door deze exclusiviteit kan een herstelling bij een officieel erkende hersteller je al meteen veel kosten.</p> <p>Goh ja, er valt niet veel te doen. Of toch? Je mag een keer met dobbelsteen gooien. Als het een 6 is, mag je naar een repair café gaan.</p>
15	Rommelmarkt	Ook soms wel vlooiemarkt genoemd. Het is een markt waar gebruikte voorwerpen door burgers (niet verkopers) worden verkocht. Meestal op een zondag.
16	Blijven gebruiken	Je blijft die gebruiken ondanks de schade. Zolang het marcheert, marcheert het.
17	Mud Jeans	<p>MUD Jeans is een duurzaam en fair trade gecertificeerd denimmerk gevestigd in Nederland. MUD Jeans voldoet aan de principes van de circulaire economie, want het verhuurt zijn kledij aan de klanten.</p> <p>Na de leaseperiode van een jaar kunnen consumenten ze omwisselen voor een ander paar en doorgaan met leasen, deze retourneren voor recycling of upcycling, of ze bewaren. Het leasecontract omvat gratis onbeperkte reparatiediensten. Dit concept heet Lease A Jeans en werd gelanceerd in 2013.</p>
18	Swap and Switch	<p>Je organiseert een kledingruil met vrienden. Een kledingruil is een soort swapmeet waarbij deelnemers hun gewaardeerde, maar niet langer gebruikte kleding ruilen voor kleding die ze zullen gebruiken. Kledingruil wordt niet alleen als een goede manier beschouwd om je kledingkast bij te vullen, maar wordt ook beschouwd als een daad van milieubewustzijn.</p> <p>Je mag nog eens dobbelstenen gooien.</p>
19	Juridische problemen	<p>In de put. Vaak heb je inderdaad een geweldig idee, maar al die regeltjes en administratieve bekommernissen vertragen het proces om van je idee werkelijkheid te maken.</p> <p>Wie hier komt moet er blijven tot een andere speler er komt. Degene die er het eerst was speelt dan verder. Of je kan een "rode cirkel kaart" trekken. Kan je het antwoord oplossen, dan mag je ook verder.</p>
20	Repair Café	Een Repair Café is een bijeenkomst die draait om repareren, georganiseerd op buurtniveau. Men kan er meegebrachte kapotte spullen repareren met hulp van vrijwilligers. Doelstellingen zijn het

		verkleinen van de afvalberg, het behouden van kennis over repareren en het versterken van de sociale cohesie.
21	Baby time!	<p>Proficiat! Je bent juist de trotse mama of papa van een kersverse baby geworden. Maar je kijkt toch een beetje met lede ogen toe hoeveel geld je moet investeren in de kledij van die die snelgroeiende koter van jou! Gelukkig zijn er enkele maatschappelijke ondernemers die circulaire oplossingen in Vlaanderen hebben bedacht. Gooi die dobbelsteen maar:</p> <p>1 of 3: Je hebt een koopgrage schoonmoeder die geld genoeg heeft om elke maand nieuwe kledij voor haar kleinkind te kopen. Je mag blijven staan.</p> <p>2: Je koopt nieuwe kledij, maar je gaat voor circulaire luiers (Ga naar vak 23)</p> <p>4: Ga naar Happy Kiddo. (Ga naar 25)</p> <p>5: Ga naar MicMacMinuscule (Ga naar 26)</p> <p>6: Je hergebruikt de kledij van vorige kinderen van je gewin, familie of vriendinnen in de buurt. (Ga naar 27)</p>
22	Verpakkingsvrije winkel	<p>Boodschappen doen zonder nadien veel verpakkingen in de vuilbak te gooien? Dat is heel gemakkelijk als je naar een verpakkingsvrije winkel gaat! Je neemt jouw eigen dozen/potten/zakjes mee en vult naar hartenlust wat je nodig hebt. En meer, dan moet je niet zo vaak afvalzakken kopen of de grijze container buiten zetten.</p> <p>Bekende voorbeelden zijn Content (Leuven), Kabas (Mechelen), Robuust (Antwerpen), Farm en Chyll (Brussel), Zonder Meer (Kortrijk), Ohne en Be O Markt (Gent). Ken jij er nog meer?</p>
23	Washcot	<p>De luierservice van Washcot verhuurt en wast katoenen luiers met wekelijkse thuislevering en ophaling. Ecologisch, gezond en je bent zeker dat je altijd luiers in huis hebt.</p> <p>Een wegwerpluier doet er ontzettend lang over om te vergaan. Elk kind produceert een reusachtige afvalberg vóór het zindelijk is. Washcot ontwierp hiervoor een luier die even makkelijk is in het gebruik als een wegwerpluier. De luier is milieuvriendelijk en voelt zacht aan doordat de luier gemaakt is uit biologisch katoen en bamboe. Dus zeer gezond voor je baby.</p> <p>Washcot maakt gebruik van de meest energie efficiënte wasmachines dit in combinatie met het wassen van grotere volumes, wat maakt dat Washcot heel milieuvriendelijk kan werken. Veel efficiënter zelfs dan het wassen van eigen luiers thuis.</p> <p>Voor meer informatie: https://www.washcot.be/luier-service/wat</p>
24	Geld is op	Gooi dobbelsteen en aantal ogen dat je gooit zoveel stappen moet je terug nemen.
25	Happy Kiddo	<p>Happy Kiddo is een soort van bibliotheek van babykledij. Elke maand betaal je een vast bedrag, zoals bij Netflix, en mag je trendy babykleertjes voor een maand gebruiken.</p> <p>Voor meer informatie: https://happykiddo.be/</p>
26	MicMac Minuscule	Mic Mac Minuscule, de geboortelijst met herbruikte, faire én gepimpte kinderspullen.

		Voor meer informatie: https://www.micmacminuscule.be/en/
27	Hergebruik kinderkledij en speelgoed	Je gebruikt de kinderkledij en speelgoed van vrienden, familieleden of burens die dat niet meer nodig hebben.
28	Mei Plasticvrij	Je organiseert een actie om heel mei geen plastic zakjes, rietjes en ander plastic dingen die je maar een keer gebruikt te kopen. Gooi nog maar eens met de dobbelstenen.
29	Het nest verlaten	Het is tijd om op eigen benen te staan en weg te trekken bij je ouders. Waar wonen andere circulaire consumenten? Gooi de dobbelsteen nog maar eens. Alleen als je 3, 4 of een 5 gooit, mag je verder gaan.
30	Anderen over de circulaire economie vertellen	Na een lange reis heb je veel geleerd over de circulaire economie. Nu besluit je om het aan je familie en vrienden uit te leggen (mondeling, met een video of via een instagram post of een blog) wat dit juist is en hoe dit kan helpen om een beter en goedkoper leven in Vlaanderen te leiden. Ga naar vak 39. Je hebt het verdiend.
31	Juridische problemen	In de put. Vaak heb je inderdaad een geweldig idee, maar al die regeltjes en administratieve bekommernissen vertragen het proces om van je idee werkelijkheid te maken.
32	Dicht bij een tram stop wonen	Het is beter om ergens te wonen waar je snel met openbaar vervoer bij je werk, dokter, winkel, school of zo kan geraken.
33	Klein huis, groots gevoel	Steeds meer mensen kiezen ervoor om hun grote huis in te ruilen voor een kleinere woning of een compact appartement. Dat heeft verrassend veel voordelen en met deze slimme trucjes creëer je bovendien in geen tijd een zee van ruimte!
34	Cohousing	Bewoners uit verschillende gezinnen leven vrijwillig in meer of mindere mate van gemeenschappelijkheid met elkaar. Mensen doen dit niet alleen vanuit economische motieven, maar ook omdat ze graag andere mensen rondom zich hebben en daarmee willen delen. Er bestaan verschillende vormen, zoals cohousing. In deze verschillende vormen verschilt de mate van gemeenschappelijkheid. Sommige delen alles en hebben alleen een eigen slaapkamer. Anderen hebben een eigen woning, maar vormen delen van een groter woonproject, en delen bijvoorbeeld een tuin. Voor meer informatie: https://www.samenhuizen.be/wat-het
35	iFixit	Is jouw toestel kapot en wil je het zelf leren maken? iFixit is de gratis online reparatiehandleiding voor elk product, geschreven voor en door iedereen. iFixit wil repareren weer eenvoudig maken. In 2003 richtten 2 Amerikaanse vrienden een platform op om de reparatiebeweging leven in te blazen. Ze waren gefrustreerd dat veel toestellen moeilijk te repareren zijn, en vaak geen handleiding bevatten over hoe ze hersteld kunnen worden. Nog steeds maken bedrijven toestellen zonder mee

		te geven hoe ze te herstellen zijn. Mensen kopen dus sneller een nieuw toestel, dan het kapotte te repareren.
36	Geld is op	Gooi dobbelsteen en aantal ogen dat je gooit, zoveel stappen moet je terug nemen.
37	Wat ga ik eten?	Gooi de dobbelsteen. 1: Je probeert iets nieuw. (Ga naar vak 38) 2: Je gaat naar de boer die je buurt is. (Vak 39) 3: Je gebruikt de website thuisafgehaald (Vak 40) 4: Je kookt zelf, en passeert eerst een verpakkingsvrije winkel. (Vak 41) 5 en 6: Je probeert niets nieuws uit, dus je blijft staan.
38	Mexicaanse sprinkhanen-tortilla	Met een te hoog vleesverbruik doen we onze eigen gezondheid en die van de planeet geen plezier. De laatste jaren winnen alternatieven steeds meer aan populariteit. Maar wat als er opeens een insectenburger op je bord ligt? Vleesvervangers zoals tofu, quorn en bonen doen het steeds beter. De verkoop van insectenburgers daarentegen scheert tot nog toe geen hoge toppen. We staan met z'n allen nogal twijfelachtig ten opzichte van deze beestjes. Maar jij houdt wel van iets unieks, gezonds en duurzaam voor de planeet, dus je waagt je eraan. Smaakt het?
39	Korteketen	Korte keten is een manier van verkopen waarbij er een rechtstreekse band is tussen producent en consument. Op die manier kan de landbouwer zijn prijs, de productiemethode en het aanbod zelf bepalen. Met zo'n transparant systeem is hij niet enkel een ambassadeur voor zijn product maar voor de hele korte keten. Als consument krijg je in ruil verse en kwaliteitsvolle producten recht van bij de boer. Zonder veel voedselkilometers of verpakkingsafval. En bovendien ondersteun je de lokale economie. Soorten verkooppunten in de korte keten zijn hoevewinkel, (Boeren)markt, Zelfpluk, Automaat, Groenteabonnement, voedselteam, Coöperatie, CSA-boerderij, Afhaalpunt, Buurderij
40	Thuisafgehaald	Thuisafgehaald maakt het mogelijk om je kookkunsten te delen met mensen bij jou in de buurt. Of je nu culinaire hoogstandjes maakt, of macaroni met kaas... hier kun je je maaltijd delen met je burens. Geen zin om te koken? Kijk hier wat er aangeboden wordt en je hebt zo iets lekkers op je bord. Voor meer informatie: https://www.thuisafgehaald.be/
41	Verpakkingsvrije winkel	Boodschappen doen zonder nadien veel verpakkingen in de vuilbak te gooien? Dat is heel gemakkelijk als je naar een verpakkingsvrije winkel gaat! Je neemt jouw eigen dozen/potten/zakjes mee en vult naar hartenlust wat je nodig hebt. En meer, dan moet je niet zo vaak afvalzakken kopen of de grijze container buiten zetten. Bekende voorbeelden zijn Content (Leuven), Kabas (Mechelen), Robuust (Antwerpen), Farm en Chyll (Brussel), Zonder Meer (Kortrijk), Ohne en Be O Markt (Gent). Ken jij er nog meer?

42	Repair Café	<p>Je hebt meegeholpen aan een repair cafe door je kennis over hoe je een fiets moet repareren met enkele oudere dames te delen. Een Repair Café is een bijeenkomst die draait om repareren, georganiseerd op buurtniveau. Men kan er meegebrachte kapotte spullen repareren met hulp van vrijwilligers. Doelstellingen zijn het verkleinen van de afvalberg, het behouden van kennis over repareren en het versterken van de sociale cohesie.</p> <p>Je mag nog eens gooien!</p>
43	Juridische problemen	<p>In de put. Vaak heb je inderdaad een geweldig idee, maar al die regeltjes en administratieve bekommernissen vertragen het proces om van je idee werkelijkheid te maken.</p> <p>Wie hier komt moet er blijven tot een andere speler er komt. Degene die er het eerst was speelt dan verder. Of je kan een "rode cirkel kaart" trekken. Kan je het antwoord oplossen, dan mag je ook verder.</p>
44	Meubels kopen	<p>Tijd om met de dobbelsteen te gooien.</p> <p>1 : Je hecht belang aan de materialen. (Ga naar vak 45) 2, 4 of 6: Blijf staan 3: Je gaat zelf creatief aan de slag met autobanden (Vak 47) 5: Ga naar de kringloopwinkel (vak 49)</p>
45	Hernieuwbare grondstoffen	<p>Beter een meubelstuk van hout of of van oesterzwam kopen - want die dingen kunnen teruggroeien, dan van plastic dat geen hernieuwbare grondstof is.</p>
46	Geld is op	<p>Gooi dobbelsteen en aantal ogen dat je gooit zoveel stappen moet je terug nemen.</p>
47	Upcycling van versleten autobanden	<p>Dit idee heb je van je ervaringen in een Afrikaans land of een documentaire over originele ondernemingen in Afrika. Je bewondert wel hoe mensen van die landen creatief kunnen omspringen met wat eerst afval lijkt, maar eigenlijk handig en mooi kan zijn.</p> <p>Je haalt gratis banden op, schildert die en maakt er prachtige tafels of zelfs zetels van.</p> <p>Gooi nog eens met de dobbelsteen.</p> <p>1, 3, 5: Blijf staan 2, 4, 6: Het is zo mooi dat zelfs andere mensen je betalen om originele meubelstukken van autobanden te maken. Ga naar vak 49, 51 of 53.</p>
48	Werken in een verpakkingsvrije winkel	<p>Je bent niet alleen klant, maar voortaan baat je jouw eigen verpakkingsvrije winkel uit.</p> <p>Boodschappen doen zonder nadien veel verpakkingen in de vuilbak te gooien? Dat is heel gemakkelijk als je naar een verpakkingsvrije winkel gaat! Je neemt jouw eigen dozen/potten/zakjes mee en vult naar hartenlust wat je nodig hebt. En meer, dan moet je niet zo vaak afvalzakken kopen of de grijze container buiten zetten.</p> <p>In plaats van een dobbelsteen te gooien, mag je een stap verder per verpakkingsvrije winkel in Vlaanderen en Brussel dat je kan opnoemen (tot maximaal 6 winkels binnen 1 minuut). Maar pas op, soms kan een eigen onderneming opstarten niet zo gemakkelijk zijn!</p>
49	Kringwinkel	<p>De werknemers van de kringwinkel ontvangen herbruikbare spullen of</p>

		<p>halen ze gratis op, sorteren of repareren ze en geven ze een mooi plaatsje in onze winkels.</p> <p>Voor meer informatie: https://www.dekringwinkel.be/</p>
50	Juridische problemen	In de put. Vaak heb je inderdaad een geweldig idee, maar al die regeltjes en administratieve bekommernissen vertragen het proces om van je idee werkelijkheid te maken.
51	Deel-economie	<p>In deze economie staan delen en collectief consumeren centraal. Je hebt verschillende soorten deeleconomie.</p> <p>Voorbeelden van sociale deeleconomie zijn het <i>Repair Café</i> (spullen repareren), <i>thuisafgehaald</i> (maaltijden), <i>Croqquer</i> (klussen), <i>peerby</i> (spullen lenen en (ver)huren), <i>speel-o-theek</i> (lenen van spellen en speelgoed) en <i>djeepo</i> (opslagruimte).</p> <p>Besparende deelinitiatieven draaien om het praktisch delen van dure eigendommen met anderen bijvoorbeeld autodelen, liften en kamerverhuur aan toeristen.</p>
52	Gevangenis	<p>In al je ijver heb je echter de wet overtreden. Je had beter eerst moeten nakijken of die machines nog steeds veilig waren volgens de voorschriften voordat je zou herbruiken om papier te recycleren, want nu is er een arbeidsongelu.</p> <p>Je moet 3 beurten overslaan.</p>
53	Eventjes stilstaan in al die drukte	<p>In deze snelle maatschappij vergeten we vaak wat we al hebben bereikt en hebben. De wereld verandert zo snel en lijkt vaak heel chaotisch. Dan heb je al die berichten over het einde van de wereld, de droogtes en hongersnoden, de grote overstromingen en zo. En al die regels. Je kan niet dat eten, want dat is slecht voor het milieu. Je kan beter niet het vliegtuig nemen, want dat is ook niet goed. En veel mensen die daar werken worden uitgebuit. Wat mag je dan wel?</p> <p>Soms is het goed om eventjes op de rem te staan en momenten van rust en stilte op te zoeken, zodat je die veranderingen daarna beter aankan.</p>
54	Juridische problemen	In de put. Vaak heb je inderdaad een geweldig idee, maar al die regeltjes en administratieve bekommernissen vertragen het proces om van je idee werkelijkheid te maken.
55	Naar Parijs gaan	<p>Na lang sparen heb je genoeg geld om jezelf en je lief te trakteren op een lang weekend in Parijs, Amsterdam of een andere buitenlandse stad 750 km van jullie vandaan. Gooi met de dobbelsteen om te bepalen hoe jullie daar geraken.</p> <p>1: Jullie huren een auto. (Ga naar vak 56)</p> <p>2, 5 of 6: Jullie gaan met het vliegtuig. Misschien niet zo goed aangezien het binnen 750 km niet zo duurzaam is om met het vliegtuig te gaan. Blijf staan.</p> <p>3: Jullie gaan met de trein. (Vak 58)</p> <p>4: Jullie gaan voor avontuur en proberen Blablacar uit. (Vak 59)</p>
56	Auto delen	Bij autodelen maken meerdere personen om beurt gebruik van één (of meer) wagen(s). Autodelen gaat uit van een eenvoudig principe: de wagen wordt gebruikt wanneer hij nodig is. Wanneer de wagen niet nodig is kan deze door een andere persoon gebruikt worden.

		<p>Deze morgen werd de deelwagen gebruikt door mijn buurman om boodschappen te doen, straks gebruik ik hem om naar het containerpark te rijden en vanavond gebruikt iemand anders hem om familie te bezoeken op het platteland.</p> <p>Waarom zou je een auto niet willen bezitten, maar delen? Dit idee vermindert het aantal auto's, het aantal files, de CO2 uitstoot, de parkeerdruk en de individuele kost voor het gebruik van een wagen.</p> <p>Voor meer informatie: https://www.autodelen.net/vormen-van-autodelen/</p>
57	Anderen over de circulaire economie vertellen.	Na een lange reis heb je veel geleerd over de circulaire economie. Nu besluit je om het aan je familie en vrienden uit te leggen (mondeling, met een video of via een instagram post of een blog) wat dit juist is en hoe dit kan helpen om een beter en goedkoper leven in Vlaanderen te leiden. Ga naar vak 63. Je hebt het verdiend.
58	Met de trein	Openbaar vervoer kan de beste optie voor duurzaamheid zijn - en voor mensen die bang zijn om te vliegen. Helaas niet altijd de goedkoopste optie. Om je reis te plannen, bestaan er heel wat goede apps en websites.
59	BlaBlaCar	<p>BlaBlaCar is een online marktplaats voor carpooling. De website en mobiele apps verbinden bestuurders en passagiers die bereid zijn om samen te reizen tussen steden en de kosten van de reis te delen.</p> <p>De dienst is beschikbaar in 22 landen, bijna allemaal in Europa, waaronder ook landen: België, Brazilië, Duitsland, Kroatië, Frankrijk, Hongarije, India, Italië, Luxemburg, Mexico, Nederland, België, Polen, Portugal, Roemenië, Rusland, Servië, Slowakije, Spanje, Tsjechië, Turkije, Oekraïne en het Verenigd Koninkrijk.</p> <p>Voor meer informatie: https://www.nl.blablacar.be/</p>
60	Juridische problemen	In de put. Vaak heb je inderdaad een geweldig idee, maar al die regeltjes en administratieve bekommernissen vertragen het proces om van je idee werkelijkheid te maken. Blijf staan totdat iemand anders hier komt of je juist antwoordt op een cirkelkaart.
61	Anderen over de circulaire economie vertellen.	Na een lange reis heb je veel geleerd over de circulaire economie. Nu besluit je om het aan je familie en vrienden uit te leggen (mondeling, met een video of via een instagram post of een blog) wat dit juist is en hoe dit kan helpen om een beter en goedkoper leven in Vlaanderen te leiden. Ga naar vak 63. Je hebt het verdiend.
62	Geld is echt helemaal op!	Je moet terug naar vak 1 gaan.
63	EINDE	Wie hier als eerste komt, heeft gewonnen.